Απόμακρη γνωριμία ήταν. Και καθώς είχε γεννηθεί πριν τον πατέρα μου, υπήρχε και ο δέων σεβασμός. Μιλήσαμε λοιπόν τηλεφωνικώς προ εβδομάδων. Είχε κάποιο υλικό που, καθώς μετακόμιζε, ξαναβρέθηκε μπροστά του. Εκτίμησε ότι θα μου ήταν χρήσιμο, έτσι με κάλεσε να περάσω από το σπίτι του.

Κούτες με πακεταρισμένα πράγματα παντού, χώρος λίγος. Στεκόμαστε όρθιοι κοιτώντας φωτογραφίες, ξεφυλλίζοντας έντυπα, συζητώντας. Όπως πάντα σε αυτές τις περιπτώσεις η κουβέντα πάει στο παρελθόν. Γεννημένος στη Σαλονίκη στο μεσοπόλεμο, εβραϊκής καταγωγής, η Κατοχή τον βρήκε 16 χρονών παλικαράκι, στην Αθήνα.

Κατάφερε όλη η οικογένεια να αποκρύψει την καταγωγή, με ψεύτικες ταυτότητες που μπόρεσαν να αποκτήσουν με την συνδρομή φίλων και την ανοχή των Ελληνικών αρχών. Εφοδιασμένοι με τις νέες ταυτότητες επιχειρούν να διαφύγουν οικογενειακώς από την Ελλάδα με καΐκι από την Ραφήνα. Γίνονται αντιληπτοί και συλλαμβάνονται μαζί με άλλους, από τις Γερμανικές δυνάμεις Κατοχής.

Απομακρύνουν τις γυναίκες. Οι άνδρες, καμιά τριανταριά στήνονται στο τοίχο, ανάμεσά τους ο συνομιλητής μου και ο πατέρας του. Έρχεται φορτηγό παρκάρει με την όπισθεν, ανοίγει τον μουσαμά που κάλυπτε την καρότσα και οπλοπολυβόλο με δυο χειριστές ανοίγει πυρ. Θερίζει καμπόσους και *«…σταματά δυο πριν από εμάς, η ριπή σταμάτησε μέχρι δυο πριν από εμάς. Το καταλαβαίνεις;»*

«Ακολούθως μας πήραν για ανάκριση. Ξεχωριστή ανάκριση, πρώτα ο πατέρας μου με το ψεύτικο ονοματεπώνυμο Γεώργιος Αδραλής, μετά εγώ ως Δημήτριος Αδραλής.

Προσπάθησαν να με κάνουν να ομολογήσω την καταγωγή μου, μπλοφάροντας ότι τους το έχει ομολογήσει ο πατέρας μου. Τα αρνήθηκα όλα και απάντησα με θράσος ότι όσο Εβραίος είναι ο ανακριτής ο λοχαγός άλλο τόσο είμαι και εγώ. Έξαλλος εκείνος, μόλις άκουσε την μετάφραση με κάρφωσε με την ξιφολόγχη στο κουτουπιέ. Μου πέταξε την ταυτότητα στο πρόσωπο και με έδιωξε βρίζοντας, ουρλιάζοντας.»

Βρήκαμε την μητέρα μου και επιστρέψαμε περπατώντας από την Ραφήνα στη Αγ. Παρασκευή. Στο δρόμο συναντήσαμε τρεις κρεμασμένους από τα δένδρα».

Είπαμε και άλλα, ένιωσα ότι το σήμερα δεν προσφέρει και πολλά στον συνομιλητή μου, μολοντούτο γύρισε και μου είπε, έτσι, ως απόσταγμα:

«Δυο πράγματα έχω μόνον να πω για την ζωή τούτη. Μακριά από φανατισμούς και εσείς οι νεότεροι να μην χάνετε ποτέ την ελπίδα»

Στεκόμαστε όρθιοι ίσως και περισσότερο από μισή ώρα, εκείνος Στα 94 του, γεμάτος παρελθόν και διαύγεια σκάβοντας την μνήμη, όχι μόνο με ολέθρια και θανατερά μα και με άλλα ευχάριστα αφηγήματα, από καθαρότερες εποχές. Συντροφιά με μαυρόασπρες εικόνες και με μορφές που δεν υπήρχαν πια ανάμεσά μας.